

İlgili Kanun / Madde
4688 S. KGSK/12

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2025/6383

Karar No. 2025/9267

Tarihi: 27.11.2025

●GENEL KURULDA ŞUBE KAPATMA
KONUSUNDA YÖNETİM KURULUNA YETKİ
VERİLMESİ

●GENEL KURULUN VERDİĞİ YETKİYE
DAYANARAK KURULUŞ ŞARTLARINI
KAYBEDEN SENDİKA ŞUBELERİNİN
KAPATILABİLECEĞİ

ÖZETİ: Somut uyuşmazlıkta, hukuki niteliği itibarıyla, dava konusu Sendika Yönetim Kurulu kararı ile şube kapatma kararı verilmiştir.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun "Genel kurulların görevleri" kenar başlıklı 12/1-(h) hükmü şöyledir:

"Sendika şubesi açma, şubeleri birleştirme veya kapatma; sendika şubesi açma ve başlangıçtaki kuruluş şartlarını kaybeden şubeleri kapatma konularında yönetim kuruluna yetki verme."

Sendika Tüzüğü'nün, genel kurulun görev ve yetkilerine ilişkin 18/1-(g) hükmü de aynı doğrultudadır. Sendika Tüzüğü'nün, yönetim kurulunun görev ve yetkilerine ilişkin 20/2-39 hükmü de "Genel Kuruldan alınan yetkiye dayanarak sendika şubesi açma ve başlangıçtaki kuruluş şartlarını kaybeden şubeleri kapatma" şeklindedir.

Davalı Sendikanın son genel kurulu olan 09.05.2022 tarihli genel kurulunda da, divan tutanağına göre "başlangıçtaki kuruluş şartlarını kaybeden şubeleri kapatma" konusunda sendika yönetim kuruluna yetki verildiği görülmektedir. Diğer taraftan, kapatılan şubelerin açılmasına dair karar alan yönetim

kurulunun seçildiği olağanüstü genel kurulun iptal edildiği gözetildiğinde, söz konusu şubelerin başlangıçtaki kuruluş şartlarını kaybettiği de tartışmasızdır.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı-karşı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

1. Asıl davada davacılar vekili dava dilekçesinde; Hekim Birliği Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanları Sendikasının (Hekim Birliği Sendikası) 14.01.2025 tarihli ve 2025/4 sayılı Merkez Yönetim Kurulu kararının iptaline karar verilmesini talep ettiklerini, söz konusu kararda aynen *"...hukuki varlığı bulunmayan ve şube olarak varlıkları sadece şekilden ibaret olan; Tokat Şube (Amasya, Tokat), Trakya Şube (Edirne, Kırklareli, Tekirdağ), Uşak Şube (Kütahya, Uşak), Diyarbakır Şube (Batman, Diyarbakır, Mardin, Siirt, Şırnak), Balıkesir Şube, Eskişehir Şube (Eskişehir, Bilecik, Afyon), Samsun Şube (Sinop, Samsun), Batı Karadeniz Şube (Bartın, Düzce, Karabük, Kastamonu, Sakarya, Zonguldak), Kayseri Şube (Kayseri, Niğde, Nevşehir, Çanakkale Şube, Aydın Şube, Hatay Şube, Isparta Şube, olarak tüm bu yukarıdaki şubelerin şekli varlıklarının sona erdirilmesine..."* karar verildiğini, iptaline karar verilen Genel Kurulda seçilen yönetim kurulunun yaklaşık bir yıldan fazla süre zarfında ve peyder pey, farklı zamanlarda almış olduğu tüm kararların yok hükmünde olduğunun iddia edilmesinin ya da bu manaya gelmesinin kesinlikle söz konusu olamayacağını, 31 ile dair şubelerin tamamının aynı anda kapatılması girişiminin, kısa süre sonra yapılacak Merkez Genel Kurulunun delegasyon dengesine haksız ve yapay bir müdahale olduğunu, kararın hukuka aykırı olduğunu belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle 14.01.2025 tarihli ve 2025/4 sayılı Merkez Yönetim Kurulu kararının iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

2. Karşı davada davacı vekili dava dilekçesinde; davacı-karşı davalı Y. G. D. bakımından, Y. G. D. başkanlığındaki Yönetim Kurulunun aldığı tüm şube açılış, kuruluş ve kişilere şube kurma yetkisi verdiği kararlarının ve aldığı bütün yönetim kurulu kararlarının yok hükmünde veya mutlak suretle butlan olduklarının tespitine;

Davacı-karşı davalı M. Ş. bakımından, Uşak Şubesinin sadece görünürde şekli ve kağıt üzerindeki işbu şube varlığının yok hükmünde veya mutlak suretle butlan olduğunun tespitine ve Sendikanın hukuken geçerli Uşak Şubesinin bulunmadığının tespitine, Uşak Şube Başkanı ve yöneticisi gibi davranan M.Ş. adındaki davacı-karşı davalının Sendikaya kesintisiz yaptığı müdahalesinin menine, Sendikaya ait Uşak Şubesinin banka hesabındaki paranın Sendika Genel Merkez banka hesabına aktarılmasına, bankadan çekilen ve ellerinde her hangi bir sebeple

bulunan nakit paranın ve kasa mevcudunun teslimine, tüm demirbaşlar, defter, belge ve kayıtlar ve sözde şube adına Sendikaya ait ellerinde bulunan her şeyin eksiksiz Sendika Genel Merkez Yönetim Kuruluna teslim edilmesine ve Sendika üzerine yapılan her türlü müdahalenin menine;

Davacı-karşı davalı Y. G bakımından, Kayseri Şubesinin sadece görünürde şekli ve kağıt üzerindeki işbu şube varlığının yok hükmünde veya mutlak suretle butlan olduğunun tespitine ve Sendikanın hukuken geçerli Kayseri Şubesinin bulunmadığının tespitine, Kayseri Şube Başkanı ve yöneticisi gibi davranan Y. G. adındaki davacı-karşı davalının sendikaya kesintisiz yaptığı müdahalesinin menine, Sendikaya ait Kayseri Şubesinin banka hesabındaki paranın Sendikanın genel merkez banka hesabına aktarılmasına, bankadan çekilen ve ellerinde herhangi bir sebeple bulunan nakit paranın ve kasa mevcudunun teslimine, tüm demirbaşlar, defter, belge ve kayıtlar ve sözde şube adına sendikaya ait ellerinde bulunan her şeyin eksiksiz Sendika Genel Merkez Yönetim Kuruluna teslim edilmesine ve sendikanın üzerine yapılan her türlü müdahalenin menine;

Davacı-karşı davalı A. K. bakımından, Samsun Şubesinin sadece görünürde şekli ve kağıt üzerindeki işbu şube varlığının yok hükmünde veya mutlak suretle butlan olduğunun tespitine ve Sendikanın hukuken geçerli Samsun Şubesinin bulunmadığının tespitine, Samsun Şube Başkanı ve yöneticisi gibi davranan ve Sendika unvanını her yerde kullanan, işbu A. K adındaki davacı-karşı davalının sendikaya kesintisiz yaptığı müdahalesinin menine, sendikaya ait Samsun Şubesinin Banka hesabındaki paranın Sendikanın Genel Merkez banka hesabına aktarılmasına, bankadan çekilen ve ellerinde herhangi bir sebeple bulunan nakit paranın ve kasa mevcudunun teslimine, tüm demirbaşlar, defter, belge ve kayıtlar ve sözde şube adına sendikaya ait ellerinde bulunan her şeyin eksiksiz Sendika Genel Merkez Yönetim Kuruluna teslim edilmesine ve sendika üzerine yapılan her türlü müdahalenin menine; karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Asıl dava bakımından davalı vekili cevap dilekçesinde; davaya konu edilen Genel Merkez Yönetim Kurulu kararının kesinleşmiş yargı kararlarına uymak ve bunların yerine getirilmesinden ibaret olduğunu, davacıların işbu huzurdaki iptal davasını açmakta hiçbir hukuki yararı bulunmadığını, kavuşmalarını gerektirir hiçbir hakları olmadığını, seçimin tüm sonuçları ile birlikte iptal edilmesinin sebep-sonuç ilişkisi içerisinde birbirleriyle zincirleme bağlantılı tüm yapılan işlemlerin yok hükmünde veya mutlak suretle butlan oldukları anlamına geleceğini belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle davanın reddini talep etmiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; asıl dava bakımından, Olağanüstü Genel Kurulun seçimler dâhil tüm sonuçları ile birlikte iptaline, davalı Sendikanın Olağanüstü Genel Kurul öncesindeki yönetim kurulu ve diğer organlarındaki tüm görevlilerin davalı Sendikayı temsile yetkili

olduklarının tespitine karar verilmiş olmasının davaya konu MYK kararı ile şube varlıklarının sona erdirilmesine karar verilen şubelerin yok hükmünde ya da mutlak butlanla batıl olduğu sonucunu doğurmayacağı, zira bu yönde bir kabulün iptal edilen Olağanüstü Genel Kurul ile yönetime gelen ve Olağanüstü Genel Kurul kararı mahkemece iptal edilene kadar yönetimde olan yönetim kurulunun, yönetimde olduğu süre boyunca yaptığı tüm iş ve işlemler ile aldığı tüm kararların yok hükmünde ya da batıl olması gerektiği sonucunu doğuracağı, bu durumda ise sendika içi kaosu söz konusu olacağı ve davalı Sendika üyelerinin Anayasal ve demokratik haklarını kullanmalarının önüne geçileceği gerekçesiyle asıl davanın kabulüne; karşı dava bakımından, benzer gerekçelerle hukuki dayanağı bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı-karşı davacı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; İlk Derece Mahkemesi kararının isabetli olduğu gerekçesiyle başvurunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davalı-karşı davacı vekili vekili temyiz dilekçesinde; cevap ve karşı dava dilekçelerinde belirttiği sebeplerle Bölge Adliye Mahkemesi kararının bozularak ortadan kaldırılması istemi ile temyiz yoluna başvurmuştur.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, asıl dava bakımından Sendika Yönetim Kurulu kararının iptali, karşı dava bakımından tespit ve müdahalenin men i istemlerine ilişkindir.

1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davalı karşı davacı vekilinin karşı davada tüm, asıl davada aşağıdaki paragrafların kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. Dosya içeriğine göre, dava konusu 14.01.2025 tarihli ve 2025/4 sayılı Sendika Yönetim Kurulu kararının ilgili kısmı *"...Bu nedenle Hekim Birliği Sendikası Genel Merkez Yönetim Kurulu olarak kesinleşmiş yargı kararları ile hukuki varlığı bulunmayan ve halihazırda varlıkları sadece şekilden ibaret olan: 1. Aydın Şubesi, 2. Balıkesir Şubesi, 3. Batı Karadeniz Şubesi (Bartın, Düzce, Karabük, Kastamonu, Sakarya, Zonguldak), 4. Çanakkale Şubesi, 5. Diyarbakır Şubesi (Batman, Diyarbakır, Mardin, Siirt, Şırnak), 6. Eskişehir Şubesi (Eskişehir, Bilecik, Afyon), 7. Hatay Şubesi, 8. Isparta Şubesi, 9. Kayseri Şubesi (Kayseri, Niğde, Nevşehir), 10. Samsun Şubesi (Sinop, Samsun), 11. Tokat Şubesi (Amasya, Tokat), 12. Trakya Şubesi (Edirne, Kırklareli, Tekirdağ), 13. Uşak Şubesi (Kütahya, Uşak) olarak adlandırılan yapıların sona erdirilmesine ve süreçle ilgili idare ve valiliklerdeki adı geçen şubelerin varlıklarının sona erdirilmesi işlemleri konusunda Genel*

Başkan Dr. Hatice Çerçi Balcı'nın yetkilendirilmesine KARAR VERİLMİŞTİR..." şeklindedir.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "*Hukukun uygulanması*" kenar başlıklı 33. maddesi şöyledir:

"Hâkim, Türk hukukunu resen uygular."

Belirtmek gerekir ki maddi vakıaları anlatmak taraflara, hukukî nitelendirme yapmak ve uygulanacak kanun maddelerini belirlemek yetkisi hâkime aittir. Bir başka ifadeyle tarafların ileri sürmüş olduğu maddi vakıaların hukukî nitelendirmesini yapmak, yani somut olay ya da ilişki bağlamında işlerlik kazanacak olan hukuk kurallarını araştırıp bulup, olay veya ilişkiye doğru bir biçimde uygulamak, hâkim tarafından resen yerine getirilmesi gereken bir görevdir (Süha Tanrıver, Medeni Usul Hukuku, Cilt I, Ankara, 2021, s.409).

Somut uyuşmazlıkta, hukukî niteliği itibarıyla, dava konusu Sendika Yönetim Kurulu kararı ile şube kapatma kararı verilmiştir.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun "*Genel kurulların görevleri*" kenar başlıklı 12/1-(h) hükmü şöyledir:

"Sendika şubesi açma, şubeleri birleştirme veya kapatma; sendika şubesi açma ve başlangıçtaki kuruluş şartlarını kaybeden şubeleri kapatma konularında yönetim kuruluna yetki verme."

Sendika Tüzüğü'nün, genel kurulun görev ve yetkilerine ilişkin 18/1-(g) hükmü de aynı doğrultudadır. Sendika Tüzüğü'nün, yönetim kurulunun görev ve yetkilerine ilişkin 20/2-39 hükmü de "*Genel Kuruldan alınan yetkiye dayanarak sendika şubesi açma ve başlangıçtaki kuruluş şartlarını kaybeden şubeleri kapatma*" şeklindedir.

Davalı Sendikanın son genel kurulu olan 09.05.2022 tarihli genel kurulunda da, divan tutanağına göre "*başlangıçtaki kuruluş şartlarını kaybeden şubeleri kapatma*" konusunda sendika yönetim kuruluna yetki verildiği görülmektedir. Diğer taraftan, kapatılan şubelerin açılmasına dair karar alan yönetim kurulunun seçildiği olağanüstü genel kurulun iptal edildiği gözetildiğinde, söz konusu şubelerin başlangıçtaki kuruluş şartlarını kaybettiği de tartışmasızdır.

Açıklanan bu maddi ve hukukî olgular karşısında, dava konusu 14.01.2025 tarihli ve 2025/4 sayılı Sendika Yönetim Kurulu kararının yukarıda açıklanan Kanun ve Tüzük hükümlerine aykırı olmadığı anlaşıldığından, asıl dava bakımından da davanın reddine karar verilmesi gerekirken, yanılıklı değerlendirme ile yazılı şekilde hüküm tesisi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA,

2. İlk Derece Mahkemesi kararının BOZULMASINA,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, 27.11.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.